

En Conferentse af danske Baptister,

afholdt i Kapellet paa Vandløse Mark,
den 26de September 1863.

Ifølge Indbydelse havde flere Brødre indfundet sig for at tage Deel i Conferentsen, nemlig fra Jylland: Br. Lars Jørgensen og Ernst Jensen, fra Fyen: Petersen og 3 andre Brødre, fra Kjøbenhavn: Struve og Rydning, fra Lolland: Niels Larsen, fra Høiby Menighed paa Sjælland: Peter Rasmussen, fra Tølløse: Carl Christoffersen, fra Elagelse Menighed: Niels Nielsen og Christian Larsen og fra den Menighed, i hvilken Mødet afholdtes, alle dens Lærere og desuden var den største Del af Menighedens Medlemmer nærværende, saa at der vel fandtes bened 200 Sjæle, som toge Deel i Forhandlingerne.

Mødet aabnedes med en Bønforsamling, som varede en Time, derefter valgtes Niels Nielsen til at lede Forhandlingerne og Niels Larsen til at nedskrive samme, hvorefter flere Gjenstande, som ønskedes forhandlede, blev nedskrevne. Den første Gjenstand, som blev bragt under Forhandling, var:

Hvad kan der gøres for, at de danske Baptister kunne komme til at virke i Forening med hinanden?

N. Nielsen viser hen til, at vore Troessødsfænde i Tydskland havde forenet sig i flere Foreninger, for i Forening med hinanden at virke for Herrens Sag. Han viser hen til saadanne Foreningers Nytte, da man bedre kunde bevares for Udfeilser og Adskillelser i Læren, og at man derved ogsaa bedre kunde virke til Guds Riges Udbredelse ved at udsende Reisesprædikanter, bygge Kapeller, og sende Guds Ord til Hedningene.

Petersen fra Fyen er af samme Mening, og siger: „Vi ere kun een Familie og burde derfor virke som Een til et og samme store fælles Maal.“ Han siger, at vi ved en lignende Forening som de tydske og engelske, bedre ville blive istand til at bære hinandens Byrder, og det baade i timelig og aandelig Henseende.

Struve gjorde den Bemærkning, at det var godt, at Gud havde givet os Fattigdom,

da vi derved forhindredes i at gaae frem i Pragt, hvorved man saa let glemmer det Vigtigste. Han var ikke imod, at man forenede sig til at virke med hinanden.

Rydning siger, at vare vi Foreninger, saa burde vi være det baade i det Indvortes og Udvortes; men i Henseende til Conferentsen, da burde den ikke være en lovgivende Forsamling, som vilde herse og udgive Love; den burde kun give Raad og intet videre.

N. Nielsen er af samme Mening og tilføjer, at Love og Befalinger bør ikke gaae ud fra Conferentsen, ellers bliver den let den katholicke liig, som med Paven i Spidsen giver Love og hersker over Menigheden. Conferentsen bør kun give Raad, saaledes som de gjøre det i de tydske Conferentser, hvor man altid kun giver Raad og ingen Befalinger. Han viser hen til, at det var godt oftere at holde Conferentser, maaskee en hvert Aar, da man derved blev mere forenede og bekendte med hinanden, hvorved man ogsaa bedre kunde virke til den rene Sandheds Udbredelse.

Jonas, en svensk Brøder, er ogsaa af den Mening, at man udretter mere, hvor man virker i Forening med hinanden.

Der blev talt noget af adskillige Brødre, om at holde Conferentser hvert Aar eller, som andre Brødre mente, hvert tredje Aar.

Rymker mener hvert Aar, det ene Aar i Jylland og det andet paa Sjælland.

N. Nielsen anbefalede det Samme, og tilføiede, at det godt kunde udføres, da der nok kunde sendes eller komme Nogle fra de andre Steder dertil. Han talte atter om Nytten af saadanne Conferentser, og viste hen til de Ord, som blev sagt af Br. Dnken ved Forbunds-Conferentsen i Hamborg: „Alle Satans Planer ere beregnede paa, om muligt at splitte os i saa og saa mange Separatister og separatistiske Menigheder. Hans Valgsprog er: Adskillelse; — men Christi Valgsprog er: Forening. Jo inderligere vi her forene os med hinanden, desto herligere vil Christi Rige stride fremad udadtil. Nogle Menigheder synes i denne Henseende at være komne ind

vaa en forkeert Veit. De skrive: „Denne Gang sende vi ingen Afordnet til Conferentien, thi der foreligger Intet, som vi have at raadføre os om.“ Hvilken forkeert Mening! Vi ville have Forening med den levende Christus og en hjertelig, inderlig Forening med hinanden. Den store Drogave, som er sat os, er at vise, at der i Sandhed gives en synlig Christi Menighed paa Jorden, et Samfund af Hellige.“

N. Larsen er ogsaa for saadanne Conferentier og Foreninger, og da han havde erholdt et Brev fra Br. Rode i Slesvig, som ligeledes anbefaler saadanne Conferentier, Foreninger og fælles Virksomhed, saa ønskede han at forelæse nævnte Brev, især da de slesvigske Sødskende ønskede at træde i Forbindelse med os, dersom vi først fik en saadan dansk Forening til fælles Virksomhed for Guds Riges Udbredelse. Da Forsamlingen nok vilde høre Brevet, saa blev det forelæst. (Se det nævnte Brev i Evglst. Nr. 10 under Rubrikken Slesvig.) Det omhandlede Spørgsmaal blev nu deelt i 3 Punkter, nemlig, Conferentier, Missionen og Pengebidrag til Opførelsen af Skapeller.

I Henseende til Conferentier blev der fremført to Spørgsmaal: „Skulle vi have en aarlig Conferentie, og hvor skal den afholdes?“

Nogle mente, at holde den det ene Aar i Jylland, det andet Aar paa Sjælland, og dersom Menigheden i Slesvig forenede sig med os, saa ogsaa der, altsaa da hvert tredje Aar hvert Sted.

Nymmer stillede det Forslag, at vi ville holde aarlige Conferentier. Dette blev understøttet; men dog ikke taget til Beslutning, da vi egentlig ikke vare forsamlede som Afordnede fra Menighederne. Vi vilde derfor søge at belære Menighederne om det Gavnlige i saadanne Sammenkomster. Der blev derfor gjort et andet Forslag, saalydende: „De her forsamlede Brødre erkiende det Gavnlige i at holde Conferentier og paatage sig at virke hen til, at saadanne blive afholdte, om muligt hvert Aar.“

Dette blev taget til Beslutning; men der blev dog ingen Bestemmelse gjort, hvor de skulle holdes, da det maatte overlades til senere Bestemmelser.

En svensk Broder forelæste Col. 2, 2, „hvor der tales om at sammensøies i Kjærlighed og til den fuldviste Indsigts bele Rigdom

til Erkiendelse af Guds Faderens og Christi Hjemmelighed.“ og viste paa Grund heraf, at skulle vi sammensøies i Kjærlighed saa var det nødvendigt at samles med hinanden.

Dernæst kom Missionen under Forhandling. N. Nielsen viste hen til, at der havde hersket et Slags Støvhed og Lunkenhed i Menighederne i England indtil at der blev stiftet Missionsfællesskaber og Foreninger, og siger, at der derved kom nyt Liv iblandt de engelske Menigheder. Han mener, at Missionsforeninger ere nyttige og gavnlige til at fremme Herrens Sandhed.

Flere Brødre toge Ordet om denne Gjensstand og sagde blandt Andet, at Pengene ikke burde være Bevæggrunden til at saadanne Brødre, som udsendes for at prædike, gik ud at virke for Missionen.

Peterfen sagde, at der gjordes alt for lidt for Missionen i Danmark; der kunde gjøres mere, naar der var mere Iver til at samle Midler til Sandhedens Udbredelse. Det var sædvanligt saaledes i Danmark, at kom man til sine Troesfæller til Besøg, saa blev man medtaget med Kjærlighed og opvartet paa det Bedste, hvilket var meget prisværdigt; dog, naar man vilde samle Penge til Et eller Andet, saa var man ikke mere saa velkommen, da man holdt fastere paa dem end paa at give en god Opvarning.

N. Larsen mente ogsaa, at Missionsforeninger eller fælles Virksomhed for Guds Rige var gavnligt og tilføiede, at det kunde see, at en mindre Menighed, der ikke var istand til at udsende en Rejseprædikant kunde have en til Guds Ords Forkyndelse væsende Brødre, hvortil en stor Menighed, som nok kunde udsende en Missionær, kun havde en dertil mindre stiftet Brødre. Ved en saadan fælles Virksomhed vilde man see at tage den mest væsende og til Bærket bedst stiftede Brødre, enten han saa kom fra en mindre eller en større Menighed; men var der ingen fælles Virksomhed eller Missionsforening, saa kunde det see at den til Guds Ords Forkyndelse mindre stiftede Brødre blev udsendt, og at den anden fik Lov til at blive hjemme, hvilket dog igrunden ikke var ret.

N. Nielsen stillede det Forslag: De forsamlede Brødre ere enige om, at søge at virke hen til, at vi i Henseende til Missionen kunne virke i Forening og i fælles Virksomhed til Guds Ri-

ges Udbredelse i vort Fædreland.

Dette blev understøttet; men Nogle mente, at det var bedre, at man virkede hver for sig.

Jonas, en svensk Breder, gjør atter opmærksom paa, at det ikke burde være Nogens Hovedformaal at erholde Penge; førend en Saadan blev udsendt, maatte man noie forvise sig om han havde Gaver og Iver for Sandhedens Udbredelse; thi det var Midtjærheden for Guds Sag, og ikke Pengene, som burde drive en Mand til at arbejde i Herrens Vinggaard. Havde En Gaver og Iver, da behøvede han ingen Penge, han kunde da virke dem foruden.

N. Nielsen spørger: Skulle vi vedblive som forhen, at virke hver for sig?

Det første Forslag blev dog alligevel antaget med de fleste Stemmer.

Zens Larsen troede ikke, at noget Guds Barn kunde være imod, at man i Førelse med hinanden udbredte Guds Rige; men man maatte beklage, at man ikke virkede enhver for sig, som man burde.

P. Sorensen mener, at flere let faaer den Mening, at det Talte dreier sig om at erholde Penge og at samle Penge. Han troede, at hvad der i Alt burde være os det Vigtigste var, med Iver at virke for Guds Rige, og at Pengene kun vare en Biting derimod.

Hymker siger, at enhver omvendt Sjæl har den Følelse, at han bør virke, skal virke, og at han heller ikke kan andet, da det er hans Drogave; men alligevel har Gud indsat særegne Lærere til os at drive Barket med at virke for Guds Riges Udbredelse. Han troer, at man som Førend bedre kan opfylde denne Drogave.

Den forenede Ven er det Vigtigste af Alt, da den er et større Middel til Menneftenes Omvendelse og Frelse end den bedste Prædiken, og alligevel er det enhver enkelt Christens Pligt at bede alene. Dog er det ikke alene befalet at bede, men ogsaa at arbejde; thi „hvorledes skulle de tro paa den, om hvem de ikke have hørt? men hvorledes skulle de høre, uden der er Noget, som prædiker? men hvorledes skulle de prædike, dersom de ikke blive udsendte?“ Rom. 10, 14, 15. FINDER man nu, at en Mand er af Gud kaldet til dette Embede, da bør man besikke ham til den Gjerning og udsende ham dertil. Men til at udsende ham behøves Midler, det er noget som han selv føler og af Erfaring kender til; thi man kan ikke reise uden Midler,

og ingen af Brodrene andre Steder fra ere komne til denne Conferentse uden Midler. I Henseende til Midlerne læse vi nu i Guds Ord: Paa den første Dag i Ugen lægge enhver af Eder hos sig selv tilside og samle som Liggendefæ, hvad han faaer Lykke til,“ 1. Cor. 16, 2, og han troede at man derved paa ingen Maade burde glemme Missionen; men kom man ret til saaledes at erindre den, saa blev det tillige fornødent for Menighederne at vælge en Missions-Committee, som kunde vaatage sig at styre og ordne Sagerne i Henseende til Missionens Bestyrelse og saa videre.

Man gik derpaa over til at tale om Indsamling af Penge til Kapeller og deslige.

N. Nielsen talte først noget om Nødvendigheden af Kapeller eller Forsamlingshuse paa de Steder hvor Menighederne bleve større og spurgte, om man ikke troede, at der i Menighederne i Danmark, som bestode af omtrent 1800 Medlemmer, kunde samles 1 Mk. for hvert Medlem om Aaret, hvilket vilde blive omtrent 300 Rdl. om Aaret. Han siger, at vi da for disse Penge maaskee kunde bygge et Kapel eller Bedehus hvert tredje Aar og maaskee tillige hjælpe dem, som allerede havde bygget Kapeller.

Dette Forslag blev understøttet fra flere Sider, men der var dog ogsaa dem, som vare imod Dyfjørelsen af Kapeller, da de mente, at vi kunne forsamlles i Husene eller, som En udtalte sig, paa Marken, som Jesus og hans Apostle gjorde det.

Til dette sidst Udtalte yttrede en anden Broder, at man vel ikke burde bygge Prædikhuse, men da vi ikke kunne finde Plads i Husene, saa var det nødvendigt at opføre Bedehuse; thi vi kunne dog ikke forsamlle os paa Marken om Vinteren.

Det blev besluttet, at anmode Menighederne om at hjælpe hinanden med Dyfjørelsen af Kapeller, og det ved, som N. Nielsen foreslog, at samle 1 Mk. for hvert Medlem om Aaret, hvorved man da maaskee hvert tredje Aar kunde bygge et Kapel eller hjælpe dem, som allerede have Kapeller.

Anerkjendelse.

Da vore holskeenske Sødskende havde erholdt en Slags Anerkjendelse eller idetmindste Rettigheder, som vi i Kongeriget endnu ikke ere i Besiddelse af, saa frembragte Br. N.

Larsen det Svørgsmaal, om vi ikke kunde blive enige om at indgive en Ansøgning om at blive anerkjendte af Regjeringen. Han talte noget om Nysten og Fordelen deraf og tilføiede, at han engang havde bedet de hamborgske Brødre om at sige ham, hvad man skulde forlange som hørende til Anerkjendelse, men de havde givet det Svar, at de danske Brødre burde gjøre alt hvad de kunde for at blive anerkjendte, men ellers hvorledes en saadan Ansøgning burde skrives fik man overlade til en Brøder, som var bekendt med den danske Lovgivning. Derved havde han ladet Sagen bero.

N. Nielsen talte ogsaa for at søge om Anerkjendelse og sagde, at den Frihed vi havde, havde vi erholdt lidt efter lidt, og han troede nok at Tiden var kommen, at vi kunde erholde mere, især da Regjeringen havde været saa gunstig med vore Sødsfende i Holsteen. Der var fire Punkter i Loven for dem, som vi nok ogsaa kunde bruge.

Fleere talte ogsaa derfor, og det blev vedtaget at sende en Ansøgning til Regjeringen om Anerkjendelse, og til at indgive samme valgte N. Nielsen, Rydning, Førster og N. Larsen.

(Det kan meddeles, at den allerede er skreven og indsendt. Rydning, som var hos Kultusministeren med den, skriver: Jeg vil i al Korthed meddele dem lidt om Besøget hos Ministeren. Han er ingen Ven af Baptisterne, men holder med al Magt paa Præsternes Værd og Anseelse. Han meente, at vi havde al den Frihed, som vi behøvede. Det første han sagde, da han havde modtaget Skrivelsen, var, at der vare saa mange forskellige Baptismenigheder. Jeg sagde, at der vare vel mange Baptismenigheder, men at de vare enige i Lærdommen, saa at de danske Baptister tilsammen udgjorde et Helk, endskiøndt de havde hver sin Huusholdning. Da han ikke kunde have det til en Hindring, saa sagde han, at der vare ingen Baptisforstandere, som vare Theologer. Han kunde see, at de Tre, der havde understrevet Begjæringen, vare ingen Theologer. Da han heller ikke kunde saae det til at være en Hindring, saa havde han noget Andet. Til Slutning sagde jeg, at vi haabede at nyde den samme Ret, som vore Brødre i Holsteen, hvilke, naagte de heller ikke vare Theologer, men Bønder og Løgsfolk, dog vare blevne anerkjendte, og desuden forventede vi i Konge-

riget at nyde samme Ret. Herved taug han og sagde, at han vilde gjenneklæde Begjæringen. Han bukkede og Audiensen var forbi.)

Efter et kort Ophold traadte Conferentens sammen igjen og Svørgsmaalet om

Nadverens Betydning

kom under Overveelse. N. Nielsen forelæste den 9de Artikel i Troensbekjendelsen om Nadveren og tilføiede derpaa, at den Brøder, der havde indbragt Gjenstanden, vel nok kunde antage den Mening „at Kristus i disse herlige Tegne giver os sit Legeme og Blod paa en aandelig Maade at nyde.“

Brøderen tog Ordet og forelæste de Ord i 1. Cor. 11, 23, hvor det hedder, at Jesus tog Brødet, takkede og brød det og sagde: Tager, æder! Dette er mit Legeme, som brydes for eder osv., og tilføiede, at naar Jesus siger: „Dette er mit Legeme! Dette er mit Blod!“ saa bør man tro ham paa hans Ord og ikke lægge nogen anden Mening i Ordene end den Jesus havde og som han ogsaa udtalte.

Et Par Brødre udtalte ogsaa samme Mening, at vi i Nadveren æde Jesu Legeme og at naar Jesus siger at det, nemlig Brødet og Kalken, er hans Legeme og Blod, saa skulle vi tro ham paa Ordet og derfor man ikke kunde fatte det, saa bør man tage Fornuften tilfange under Troens Lydighed, da man, hvis man naagtede hans Nærvarelse i Nadveren, ellers let nærmer sig til at blive Antichristen.

De Meninger, som de andre Brødre udtalte, kunde samles i følgende:

Man bør ikke fordreie Jesu Ord, som ere tydelige; thi det var Brød han tog, Brød at han brød istykker, Brød at han gav dem at æde, og ligeledes Vin at han gav dem at drikke; men med de Ord: „dette er mit Legeme!“ sigtede han ikke til Brødet, som han rakte dem, men til sit personlige Legeme, som skulde hængives i Døden for dem, hvilket de ved Nydelsen af Brødet skulde ihukomme, og saaledes var det ogsaa med Vinen i Kalken, den var ikke hans Blod, men den nye Vagt eller Forbindelse i eller med hans Blod, som derved skulde ihukømmes. Havde det været hans Legeme og Blod, han gav dem at æde og drikke, saa maatte han have sagt: Dette er mit Legeme som gives eder, og ikke, som gives for eder. Ligeledes maatte han ikke have sagt, at det var Pagten i hans Blod, som

udgødes for dem, men at det var hans Blod, som han gav dem. Man burde lægge Mærke til de Ord „i mit Blod“, „for eder“ og „udgødes“; thi Vinen blev ikke udgødt, men hans Blod blev udgødt. Vi æde altsaa ikke Jesu Legeme og Blod paa en naturlig Maade, idet Nadveren ikke er hans sande Legeme og Blod; men hans Legems og Blods Samfund, et Ihukommelses-Maaltid og en Forkyndelse af Herrens Død. Derimod æde vi hans Kjød og drikke hans Blod paa en aandelig Maade, naar vi tro paa ham. Der blev ligeledes viist hen til, at Christus var os Alt, altsaa ogsaa Nad, men ligesaa lidt som Paastelammet var Kristus selv, saaledes kunde Brodet og Vinen heller ikke være Kristus selv eller hans Legeme og Blod; men ligesom den levende Fader udsendte Jesus og han levede ved Faderen, ligesaa skulle og den, som æder Jesus, leve ved ham (Joh. 6. 57.), som det hedder i Guds Ord. Det er klart, at da Faderen har intet materiel Legeme, at Jesus paa en aandelig Maade, maatte tage Kraft og Styrke af ham, og saaledes skulde vi ogsaa leve ved Kristus, ved hvilken vi ogsaa kunde tage Næring i Nadveren, naar vi troede paa ham og i Manden ret ihukomme vort Samfund med hans Legeme og Blod, som var begivet og udgødt for os. Ved det naturlige Maaltid læres os altsaa at ihukomme ham og hvad han ved sit Legeme og Blod har gjort for os og dersom vi troede ret paa ham, saa aade vi ogsaa hans Kjød og Blod paa en aandelig Maade og erholdt tillige derved en større Forsikking om vore Synders Freladelse.

Denne Discussion var iøvrigt meget længere og udførligere end her bestrevent, thi jeg har kun fremsat de Meninger, som efter min Opfattelse af Sagen bleve udtalte og derhos fortiet de Brødres Navne, som taled.

Om Qvindens Taushed i Forsamlingerne.

Da det Skriftsted: „Eders Qvinder tie i Forsamlingerne“, havde givet Anledning til en Slags Adskillelse blandt vore danske Sødssende i Amerika, idet nogle vare ganste imod at de yttrede dem i Henseende til at stemme og bede i Bønforamlinger og da andre maastee vare gaarde lidt vel langt til den anden Side, hvorfra der af dem var sendt en Begjering til os om Raad i dette Anliggende, saa kom den Sag under Forhandling og Overveielse.

Petersen mener, at Guds Ord kun forbyder dem at lære i Menigheden, altsaa prædike, idet det hedder: „det er dem ikke tilladt at tale, men at være underdanige.“ Iøvrigt behandler Guds Ord dem med samme Erbsdighed som Mændene.

N. Larsen var ogsaa af den Mening, at Qvinderne ikke maatte holde Taler eller prædike i Forsamlinger; men at de derfor nok maatte yttre sig ved at stemme og bede i mindre Sammenkomster; thi havde de slet ikke Lov til at sige et Ord, saa vilde de være som en Slags Slavinder. Sæt, at der var en Menighed med 20 Medlemmer, af hvilke de 16 ere Qvinder og kun de 4 Brødre. Nu see Qvinderne, at det gaaer uordentligt til i Menigheden, men de have ikke et Ord at sige, de fire Brødre kunne føre alt igjennem, som demder have Herredømmet. Det er klart, at de maa have Stemmeret ved Optagelser og Udelukkelses; thi i Henseende til deres indbyrdes Forhold til hinanden, da fordrer man det samme af dem som af Mændene. Desuden taler Guds Ord ogsaa om Propheetinder, saa det var klart, at de ikke i alle Henseender burde tie.

Hyding udtalte sig i samme Retning, og at der kun var tale om at lære.

Hymter siger, at Menigheden bestaaer af Mænd og Qvinder og mener, at Qvinderne have samme Stemmeret som Mændene, og at de nok kunne bede i mindre, men ikke i større Forsamlinger.

L. Petersen er af den Mening, at Qvinder ikke bør bede i Forsamlinger, naar der vare Brødre nærværende; men dersom at Forsamlingen bestod af Qvinder alene, saa blev det en Selvfølge, at de baade burde bede og prædike. Vel ikke staae op og holde en ligefrem Prædiken, men tale om Herren og Sandheden. De kunde altsaa prædike, kun ikke i Forsamlinger eller i Menigheden, men for enkelte Personer ved Samtale, hvilket var deres Pligt. Paulus har nok kjendt Qvindens Natur, at hun gjerne vil herse over Mændene. Kommer man ind i et Huus for at tale med Mændene, saa er det ofte at det bliver med Qvinden, da hun tager Ordet fra Mændene og fører Taler, medens han maa tie. Dette er ikke ret, og Kristne Qvinder burde aldrig gjøre det; men man har mange Erfaringer af den Slags, og Guds Ord siger os, at Qvinden bør tage imed Lærdom i al Stilhed og være underdanig.

Herlægelesen, en svensk Broder, understøttede det Sagte og tilføiede: hvad her er sagt fortjener Alles Overveelse, at Qvinden bør være underdanig.

Ryding viste hen til, at der staaer i Apsl. Gi. 1, 14: „Disse, nemlig Apsølene, heldt alle endragtigen ved i Ben og Paakaldelse tilligemed Qvinderne og Maria Jesu Moder,“ og tilføiede, at Qvinderne vare altsaa ogsaa med at bede.

Peterfen mente, at omendstjøndt det var sandt, hvad der blev sagt om Qvinden, saa vare vi som Mand mange Gange ikke bedre, vi kunne ogsaa feile og maaske lige saa meget i andre Retninger som hun.

N. Larsen spurgte, om man i Bønforamlinger, hvor Qvinder havde bedet, ikke havde havt Velsignelse og følt at Herren havde hørt deres Bønner. Han for sit Vedkommende kunde sige af Erfaring, at han netop havde havt megen Velsignelse derved og tillige havt sienlynlige Beviser paa, at Gud havde hørt deres Bønner, og naar Gud havde bevist, at han havde hørt deres Bønner i Bønforamlinger og gav os Velsignelser ved deres Bønner, saa havde han derved et Beviis for, at Gud havde intet imod, at de bade med tilligemed Brodrene. Blot burde de ikke bede i en offentlig Forsamling, men kun i Bønforamlinger. Begil de Feiler, saa sil de rettes ligesom Mændene.

Fleere Brodre talte derpaa ogsaa om de Velsignelses Frugter, som de havde erfaret ved Qvinderens Bønner i Bønforamlinger, hvor der ved deres Bønner netop var vaagnet aandeligt Liv og tillige opstaaet Dyvækkelser, hvilket ogsaa var dem et Beviis for, at Gud gjerne hørte deres Bønner blandt Brodre i Bønforamlinger.

Man forlod denne Gjenstand og gik over til at tale om

Gaverne i Menigheden.

En Broder gjorde den Bemærkning, at man i Henseende til Gaver til Menighedens Tjeneste ikke burde tænke, at vi vare komne til Fuldkommenhed; man burde ogsaa vere i Gaver og Kundskab og blive mere og mere nidkjære til at virke til Guds Riges Udbredelse og Herrens Husets Opbyggelse. Dog viste det sig, at den, der havde bragt Gjenstanden under Forhandling, sigtede til de forskellige Tjenester i Menigheden, saasom prophetiske, evangeliske osv. Et Skriftsted blev foreslået:

„Og han beklædte Nogle til Apsøller, Nogle til Propheete, Nogle til Evangelister, Nogle til Hyrder og Lærere osv.“

En svensk Broder mente, at de samme Tjenestemand burde findes i Menighederne endnu, som i Apsøklernes Tider; men da Tiden ikke tillod os at tale mere derover, saa blev der ikke sagt mere derom. Jeg tillader mig derfor at nedskrive mine Tanker om denne Gjenstand. Hvad Apsøtlembedet angaaer, da er det klart, at Ingen kan være Apsøtel nu i den Forstand som Jesu Apsøtle vare det; thi de havde seet vor Herre Jesum Christum (1. Cor. 9, 1), og naar der siges, at der ikke kan lægges nogen anden Grund end den som lagt er, hvilken kaldes Apsøklernes og Propheeternes Grundvold, hvor Jesus er Hovedbjørnstenen (Eph. 2, 20), saa behøves der heller ingen til at lægge Grundvolden; thi den, som lagt er, have vi endnu. Der siges heller ikke at han „bestikker“ Apsøtle, men at han „bestiktede“ og vi see heller ikke, at der blev valgt nogen Apsøtel igjen, da Jakob var bleven henrettet med Sværd. Apsøtlembedet i den Forstand som det var givet de Tolv, have vi altsaa ikke mere behov, da vi endnu have det Ord og den Grundvold, som blev lagt af hine Guds Mand; men Ordet „Apsøtel“ har ogsaa den Betydning „en Gesandt“ eller „Udsending“ og i Denne Forstand have vi endnu Apsøtle eller Christi Gesandter, som „bede i Christi Sted lade eder forlige med Gud“.

Ordet „Propheete“ har ogsaa en dobbelt Betydning for at forudsigte tilkommende Begivenheder og dernæst at udlægge Guds Ord. Propheete i den første Betydning ere ikke nødvendige, da Ingen maa lægge noget til Propheetens Ord (Hab. 2, 18); men i den anden Betydning have vi dem endnu, nemlig til at propheetere eller udlægge Guds Ords Propheete for Guds Folk.

Evangelister have Guds Menighed endnu; thi Ordet Missionerer har den samme Betydning. Det første er et græsk Ord og det sidste er et latinsk, begge have de den Betydning: Et glædeligt Nyhedsbudskabs Forkynder eller en udsendt Prædikant, som bringer Menneskene et glædeligt Budskab.

Hyrder og Lærere have vi ogsaa, saa at vi altsaa have de i Skriften omtalte Tjenestemand til de Helliges fuldkomne Beredelse, til Embedets Forvaltning, til Christi Legems Opbyggelse osv.“

Efterat Gjenstanden om Gaverne i Menigheden var lagt tilside feirede vi et herligt Skerligheds-Maaltid, som vel varede henved to Timer. I den Tid forelæste Br. Rymker et Brev fra Norge og Niels Nielsen fortalte noget ret interessant om et Præstemode, han havde bivaanet i Slagelse. Efter dette Opbehold kom det Spørgsmaal under Overveielse:

Spørledes skal man kjende Gjerrighed hos sig selv og hos Andre?

Br. L. Petersen, som havde indbragt dette Spørgsmaal, gjerde opmærksom paa, at man havde udeluft Personer af Menigheden for andre Synder, men ikke for denne. Han troede alligevel, at der ogsaa vare Personer, som kunde kaldes Gjerrige, hvilke altsaa burde udeluftes, da den Synd netop er omtalt blandt de Synder, for hvilke der bør ske Udeluffelse (1. Cor. 5. 11.) og naar der siges, at en Gjerrig ikke skal arve Guds Rige, saa bør han udeluftes. Han frystede for, at der var Gjerrige hos os og ønskede at vide, hvorledes man skulde kjende dem.

N. Nielsen sagde, at man burde prøve sig selv og formane imed denne Synd, som efter hans Mening var meget vanskelig at kjende. Han tilføiede, at man i sin Omvendelses Tid er mere gavmild end senere, og viser, at man altsaa til den Tid er mere befriet for denne Synd end man desværre ofte senere bliver.

Helgegeesen gjorde den Bemærkning, at det Ord, som staaer for Gjerrighed i Grundterten, hedder „at ville have meer.“

L. Peter'en mener, at der dog maa være noget, hvorpaa man kan kjende denne Synd, da Guds Ord taler saameget om den og saaledes som det gjør.

Petersen siger, at man er for fortrolig med denne Synd til at kunne kjende og straffe den. Han mener, at den, som paaftaaer, at det Gud har betroet ham, er hans eget, hvorfor han ogsaa vil anvende det for sig selv, han er gjerrig. Vi læse om Dvinden, som Propbeten Elias kom til og besjærede et Stykke Brød af (1. Kong. 17. 8-16), at hun vilde først æde og hendes Søn, saaledes er det med os. Vi ville først æde og sørge for os selv og have Udfigter til, at det kan naa til for os, og bliver der lidt tilovers, saa give vi det bort; men Propbeten lærte hin Dvinde noget andet, han sagde: „lav mig først en liden

Kage deraf siden skal du lave dig og din Søn noget.“ Han viste hen til flere Steder i Guds Ord og især til Dvinden, som gav alt det hun eiede i Tempets Kiste, hvilket blev berømmet af Jesus og sagde tilslut, at man burde formane med Alvor imed denne Synd saavel som imed enhver anden; men man ere fulde af Frygt, naar man nærmer sig en saadan Person, og frøgter altsaa for at formane ham.

Jonas siger, at de Christne ere kjøbt fra Jerden og tilhøre en anden Slægt. Vil No-gen laane af dem, saa skulde de laane dem, da det jordiske Guds kun er betroet dem, og ikke er deres Eiendom; thi deres Eiendom er i Himlen. Det burde være det Medsatte hos Christne som hos Verden.

Leander siger, at Gjerrighed er det største Onde, der kan findes, da den er en Rod til alt Ondt (1. Tim. 6. 10) og den findes ikke alene hos de Rige, men ogsaa hos de Fattige. I Hensende til Kjendtegn paa Gjerrighed, da troede han, at den Fattige viste, at han var gjerrig, naar han bigede og jagede efter Formue og naar han, hvor det gjaldt om at give lidt, gjerne talte om, at den eller den kunde sagtens give, havde jeg det som han, da kunde jeg ogsaa og naar han sidste mente at Andre gav saa lidt, men mente at han selv gav meget i Forhold til dem. Og den Rige viste, at han var gjerrig, naar han ligeledes bigede og jagede efter mere, nodig vilde af med noget af hvad han havde, og naar han gav med Utillfredshed og Tilbageholdenhed.

Jens Larsen viste hen til det Skriftsted hos 1. Timotheus 6. 8-10: Naar vi have Føde og Klæder, skulde vi dermed lade os nøie; thi de som ville vorde rige, falde i Fristelser og Snarer og mange daarlige og skadelige Begjæringer som nedfange Menneskene i Delagelse og Fordærvelse; thi Vengegjerrighed er en Rod til alt Ondt; derfor da Nøgles Lust stod til den fore de vild fra Troen, og have iagjennemstunget sig selv med mange Smertter.

Carl Christoffersen taler om, at Gjerrighed og Begjærighed ere i Slægtskab med binanden. Den, som sætter saa stor Priis paa det Jordiske, at han biger og jager derefter, han er gjerrig; men det er ikke saa let at bedømme, hvor der findes Begjærighed. Det er Ting, som Gud bedst kjender; men som vi ikke saa let kunne kjende.

Jonas talte ogsaa noget om Gjerrighed

og sagde blandt Andet, at den Rige var ofte mere fri for Gjerrighed end den Fattige. Man skal ikke troe, at den Fattige er fri for Gjerrighed, fordi han er fattig.

Struve gav det Raad, at dersom man saae, at En gav for lidt, eller var gjerrig, saa burde man bede Gud om, at han vilde aabne en Saadans Pung til at give, eller ikke at være gjerrig.

Ryding siger, at En kan give Meget og endda være gjerrig, da han helst vilde beholde det, og en Anden kan give Lidt og derved ikke være gjerrig.

L. Petersen gjør den Bemærkning, at han har ikke oplasket dette Spørgsmaal, fordi han mente han fik for lidt i Rejsepenge; thi han erkjender, at han, hvad det angaaer, erholder langt mere end han fortjener, og at naar de blot ville bede for ham, saa fik han rigeligt nok; men alligevel frøgtede han for, at Gjerrighedslynden blev alt for meget taalt og staaet iblandt os.

L. Jørgensen rettede en alvorlig Formaning til Enhver om at prøve sig selv, og med Alvor at stride imod denne afstvelige Synd, at vi kunne blive glade Givere.

Man forlod denne Gjenstand og talte noget om det Spørgsmaal:

Svorledes er den bedste Naade at prædike paa?

N. Nielsen forelæste noget af hvad der blev talt om denne Sag i Conferentsen i Hamborg, nemlig, at man bør prædike Evangeliet og ikke Leven i dens Strengbed, da det vel var steet, at Menneſter vare blevne forfærdede ved Lovens Torden, men ikke omvendte og hørte ned i sand Ydmyghed, hvilket kun steet ved Evangeliet; dernæst burde Prædikanten læse flittigt i Guds Ord, grunde paa og overtanke det Læse, maaſtee nedſkrive lidt, som var blevet ham klart, for ikke at glemme det igjen, bede meget og alvorlig og saa overlade Sagen til Herren.

N. Larsen er ogsaa af den Mening, at vi ere udfendte for at prædike Evangeliet og ikke Lovens. Han havde gjort den Erfaring, at Lovens Torden kun forfærdede dem, hvorimod de felte ved Evangeliets Prædiken.

Leander viser, at man bør tale Ordet som det passer. Man bør ikke tale Evangeliets Trost til en Uopvakt eller Formaningstale til Uomvendte; men Opvækkelsestaler til Uomvendte, Evangeliets Trost til Opvakte og Belymrede, Formaningstaler til de Troende osv. Alt burde komme paa sin Plads; thi det var den Instruktion, som Jesus havde givet.

Carl siger, at Guds Ord siger os, at vi bør tale som Guds Ord. Vi bør derfor først undersøge, hvorledes Guds Ord taler.

Der blev endnu talt noget om denne Gjenstand, af hvilket Indholdet var det, der allerede er meddelt, at Alt maa komme i sin Orden og paa sit bestemte Sted og at Evangeliet bør være Grundtonen i enhver Prædiken, da det var klart, at fattedes Evangeliet, saa var al Prædiken uden Nytte; men skal Evangeliet, som er et Lægemiddel, bruges, saa maatte man ogsaa ved Hjælp af Lovens vise Synden og dens dybe Saar. Man burde heller ikke forglemme at prædike Christi Efterfølgelse for de Troende, at de ikke skulle komme ind paa den Mening, at de have naaet Maalet; men at de altid maatte vaage og bede, da Anden var villig, men Kjødets skrøbelig.

Da Tiden hermed var tilende, saa blev der ikke forhandlet flere Gjenstande, men sluttet i Herrens Navn.

Herren give, at disse korte Uddrag af de forskjellige Brodres Taler maa blive til Belysning og Opmuntring for os Alle. Amen.

Om Søndagen, den 27de September, forsamlede vi os ligeledes i Kapellet, som var betydelig udvidet; hvilken Udvidelse og Ombygning har kostet Menigheden over 500 Rdl. Det var paa den Dag endda for lille, da der havde forsamlet sig imellem 300 og 400 Menneſter, for at høre Guds Ord. Efter Forsamlingen om Eftermiddagen Kl. 2 bleve 5 Sjæle optagne i Menigheden; de vare døste i den hened en halv Miil fraliggende So, medens den offentlige Forsamling holdtes. Vi havde altsaa om Søndagen en meget berlig og velsignelsesrig Sabbath. Herren være prislet.

